

Projekt: „Quality for Nurses. Program Rozwoju Uniwersytetu Medycznego w Łodzi w zakresie kształcenia studentów kierunku Pielęgniarstwo” współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (POWR.05.03.00-00-0030/15)

Przewodnik

dla opiekunów
obowiązkowych praktyk zawodowych
realizowanych na studiach pierwszego stopnia
Wydziału Nauk o Zdrowiu
Oddziału Pielęgniarstwa i Położnictwa
Kierunek Pielęgniarstwo

Projekt: „Quality for Nurses. Program Rozwoju Uniwersytetu Medycznego w Łodzi w zakresie kształcenia studentów kierunku Pielęgniarstwo” współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Edukacja Rozwój (POWR.05.03.00-00-0030/15)Wiedza

Szanowni Państwo

Przewodnik został przygotowany w ramach dostosowania jakości, warunków i zasad odbywania obowiązkowych praktyk zawodowych studentów do wymogów Europejskiej Ramy Jakości Praktyk i Staży.

Państwa zadaniem jest monitorowanie postępów studentów, uznawanie i walidowanie wiedzy, umiejętności i kompetencji nabywanych w ramach praktyk, poświadczenie i ocena nabytych zdolności zawodowych w *Dzienniku umiejętności zawodowych*.

Mamy nadzieję, że przewodnik ułatwi Państwu zrozumienie roli i odpowiedzialności w kształceniu studentów Pielęgniarstwa WNoZ UM w Łodzi.

Projekt: „Quality for Nurses. Program Rozwoju Uniwersytetu Medycznego w Łodzi w zakresie kształcenia studentów kierunku Pielęgniarstwo” współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Edukacja Rozwój (POWR.05.03.00-00-0030/15)Wiedza

Spis treści

1. Na czym polega kształcenie praktyczne.....	4
2. Jakie praktyki zawodowe są realizowane w trakcie kształcenia?.....	6
3. Jak prowadzić praktykę zawodową?	7
4. Jakie obowiązują regulaminy podczas praktyk zawodowych?	9
5. Jak postępować w przypadku zakłucia ostrym przedmiotem, wypadku lub nieobecności studentów na praktykach zawodowych?	10
6. Jakie umiejętności zawodowe zaliczane są podczas realizacji praktyki zawodowej ?.....	11
7. Kto sprawuje nadzór nad praktykami zawodowymi?.....	26
8. Ważne telefony i adresy	27
Załącznik nr 1.....	28
Załącznik nr 2.....	34
Załącznik nr 3.....	35
Załącznik nr 4.....	36
Załącznik nr 5.....	38
Załącznik Nr 6.....	40

Projekt: „Quality for Nurses. Program Rozwoju Uniwersytetu Medycznego w Łodzi w zakresie kształcenia studentów kierunku Pielęgniarstwo” współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Edukacja Rozwój (POWR.05.03.00-00-0030/15)Wiedza

1. Na czym polega kształcenie praktyczne?

Podczas kształcenia praktycznego, w skład, którego wchodzi zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe student zdobywa umiejętności potrzebne do wykonywania zawodu pielęgniarstwa zgodnie z obowiązującymi celami i efektami kształcenia dla kierunku Pielęgniarstwo zawartymi w *Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 maja 2012 r. w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa (Dz.U. 2012 poz. 631)*.

Celem praktyki zawodowej jest kształtowanie, doskonalenie i utrwalenie umiejętności zawodowych w zakresie opieki nad pacjentem/pacjentką, poznanie specyfiki pracy pielęgniarstwa w różnych przedsiębiorstwach podmiotu leczniczego, kształtowanie samodzielności decydowania i działania w zakresie funkcji pielęgniarstwa oraz zdobycie doświadczeń zawodowych.

Praktyki zawodowe odbywają się w grupach studenckich 4 - 8 osobowych. Zajęcia w grupach 4 osobowych realizowane są w oddziałach intensywnej terapii, pediatrycznych oraz w podstawowej opiece zdrowotnej. Opiekunem praktyki zawodowej może być osoba z prawem wykonywania zawodu pielęgniarstwa, pracująca w danym przedsiębiorstwie podmiotu leczniczego. Praktyki zawodowe realizowane są w formie zblokowanej, co oznacza, że jeden tydzień zajęć to 40 godzin dydaktycznych, przy czym 1 godzina dydaktyczna to 45 minut.

Miejscem praktyk zawodowych są oddziały internistyczne, chirurgiczne, pediatryczne (niemowlęce, patologii noworodka), neurologiczne, psychiatryczne, medycyny ratunkowej, intensywnej terapii, opieki długoterminowej, położnicze i ginekologiczne, w wieloprofilowych szpitalach o zasięgu regionalnym, w ośrodkach pielęgniarstwa opieki domowej, środowiskowej i szkolnej oraz hospicja.

Projekt: „Quality for Nurses. Program Rozwoju Uniwersytetu Medycznego w Łodzi w zakresie kształcenia studentów kierunku Pielęgniarstwo” współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Edukacja Rozwój (POWR.05.03.00-00-0030/15)Wiedza

W trakcie kształcenia praktycznego w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej i opieki specjalistycznej student zdobywa umiejętności obejmujące następujące obszary:

- 1) samodzielne wykonywanie zawodu zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego i zindywidualizowanego podejścia do pacjenta, z poszanowaniem i respektowaniem jego praw;
- 2) rozpoznawanie warunków i potrzeb zdrowotnych pacjenta;
- 3) promowanie zdrowia i edukacji zdrowotnej jednostki i grupy społecznej;
- 4) rozpoznawanie problemów pielęgnacyjnych pacjenta;
- 5) planowanie i sprawowanie opieki pielęgnacyjnej nad pacjentem;
- 6) samodzielne udzielanie w określonym zakresie świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych oraz wykonywanie medycznych czynności ratunkowych;
- 7) podejmowanie współpracy z członkami zespołu terapeutycznego w procesie zapobiegania, diagnozowania, terapii, rehabilitacji i pielęgnowania;
- 8) samodzielne orzekanie o rodzaju i zakresie świadczeń opiekuńczo-pielęgnacyjnych;
- 9) organizowanie środowiska opieki szpitalnej i domowej;
- 10) organizowanie i planowanie pracy na własnym stanowisku pracy;
- 11) przygotowanie pacjenta do samoopieki oraz opiekuna do sprawowania opieki nad pacjentem.

Szczegółowy wykaz umiejętności przeznaczony do realizacji w ramach praktyk zawodowych znajduje się w rozdziale 6.

Projekt: „Quality for Nurses. Program Rozwoju Uniwersytetu Medycznego w Łodzi w zakresie kształcenia studentów kierunku Pielęgniarstwo” współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Edukacja Rozwój (POWR.05.03.00-00-0030/15)Wiedza

2. Jakie praktyki zawodowe realizowane są w trakcie kształcenia?

W trakcie procesu kształcenia praktycznego na kierunku pielęgniarstwo, w poszczególnych latach studiów, zgodnie z *Ramowym planem studiów* realizowane są następujące obowiązkowe praktyki zawodowe:

Tabela 1

Kształcenie w zakresie:	Liczba godzin praktyk zawodowych	Liczba punktów ECTS
I rok		
Podstawy Pielęgniarstwa	40	1
Promocja zdrowia	-	-
Podstawowa opieka zdrowotna	-	-
II rok		
Rehabilitacja i pielęgnowanie niepełnosprawnych	80	2
Geriatryka i pielęgniarstwo geriatryczne	80	2
Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne	-	-
Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne	-	-
Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne	160	4
Podstawy pielęgniarstwa	80	2
Podstawowa opieka zdrowotna	80	2
III rok		
Opieka paliatywna	40	1
Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne	80	2
Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne	160	4
Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne	160	4
Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne	40	1
Podstawowa opieka zdrowotna	120	3
Położnictwo i ginekologia i pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne	40	1
Anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia	40	1
Ogółem liczba godzin	1200	30

Projekt: „Quality for Nurses. Program Rozwoju Uniwersytetu Medycznego w Łodzi w zakresie kształcenia studentów kierunku Pielęgniarstwo” współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Edukacja Rozwój (POWR.05.03.00-00-0030/15)Wiedza

3. Jak prowadzić praktykę zawodową?

Warunkiem prowadzenia praktyki zawodowej jest posiadanie prawa wykonywania zawodu pielęgniarstwa, co najmniej 1 rok pracy na danym stanowisku oraz podpisanie umowy z Uniwersytetem Medycznym w Łodzi. Opiekun praktyk powinien uczestniczyć w zebraniu informacyjnym organizowanym dla studentów i nauczycieli na dwa tygodnie przed rozpoczęciem każdego semestru nauki.

Zadaniem opiekuna praktyki zawodowej jest:

- 1) przeprowadzenie instruktażu stanowiskowego dla studentów, którzy fakt ten potwierdzają podpisem w zaświadczeniu – **zał. nr 2**, sprawdzenie przygotowania studentów do zajęć w tym umundurowanie, posiadanie *Dziennika umiejętności zawodowych*. Rekomendowany jest następujący wizerunek studenta:
  - mundur dwuczęściowy (żakiet/bluza i spódnica/spodnie), obuwie medyczne: zakryta część przednia, najlepiej białe,
  - do spódnicy rajstopy w kolorze neutralnym (białym lub cielistym), natomiast do spodni skarpety w kolorze białym.
  - obowiązkowo spięte długie włosy,
  - zakaz noszenia biżuterii,
  - paznokcie krótkie, bez lakieru,
  - identyfikator studenta UMed,
  - studenci objęci wsparciem w ramach *Programu Rozwojowego* UM w Łodzi posiadają własny stetoskop internistyczny, zegarek pielęgniarstwa oraz jednorazowe stazy bezłateksowe.
- 2) zapoznanie studentów z programem, warunkami zaliczenia, kryteriami samooceny i oceny postępów w kształceniu praktycznym,
- 3) stosowanie w sposób wzorcowy przepisów bezpieczeństwa, higieny pracy, procedur pielęgniarstwa w pracy własnej i w trakcie kształtowania umiejętności zawodowych studentów,

Projekt: „Quality for Nurses. Program Rozwoju Uniwersytetu Medycznego w Łodzi w zakresie kształcenia studentów kierunku Pielęgniarstwo” współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Edukacja Rozwój (POWR.05.03.00-00-0030/15)Wiedza

- 4) organizowanie zajęć w sposób zapewniający bezpieczne i higieniczne warunki pracy studenta oraz zapewniający pełne wykorzystanie czasu pracy przewidzianego na praktykę,
- 5) stosowanie zasady podmiotowości wobec studentów oraz obiektywnych kryteriów oceny umiejętności studenta - **zał. nr 3**,
- 6) wdrożenie procedury poekspozycyjnej w sytuacji tego wymagającej, zgodnie z obowiązującymi w jednostce procedurami oraz zgłoszenie zdarzenia do działu BHP UM,
- 7) informowanie Kierownika ds. Studenckich Praktyk zawodowych o m.in. wypadkach, przypadkach ekspozycji zawodowej, nieobecnościach studentów, zaistniałych sytuacjach problemowych; wspólnie z Kierownikiem ds. Praktyk Studenckich i studentem zaplanowanie odpracowania zajęć, rozwiązania sytuacji trudnych,
- 8) prowadzenie oceny stopnia osiągnięcia efektów kształcenia z uwzględnieniem różnych form oceny: dyskusja i aktywność w trakcie praktyk zawodowych, obserwacja wykonywania czynności pielęgniarских, obserwacja pracy w grupach zadaniowych, obserwacja postawy, poprawności i sprawności motorycznej wykonywania procedur. Podstawę weryfikacji efektów kształcenia praktycznego stanowią *Dzienniki umiejętności zawodowych*, w których należy potwierdzać osiągnięcie danego efektu kształcenia na jednym z 4 poziomów, w rubrykach „Praktyka zawodowa”. Uwaga: **tabela 2** zawiera wykaz czynności, których kształtowanie należy uwzględnić **OBOWIĄZKOWO** w toku praktyki z danego przedmiotu,
- 9) weryfikacja stopnia osiągnięcia efektów kształcenia w zakresie postaw społecznych w oparciu o obserwację studentów w toku praktyki, opinie kolegów, współpracowników oraz samoocenę studentów,
- 10) prowadzenie dokumentacji praktyki:
  - *Dziennik umiejętności zawodowych* - potwierdzenie osiągnięcia danego efektu kształcenia na jednym z 4 poziomów, w rubrykach „Praktyka zawodowa” od str. 5 – należy wpisać datę i swój podpis; na str. 71 - ocena końcowa oraz postawa (bardzo dobry, dobry, zadawalający i niezadawalający); karta zbiorcza na str. 90 – należy wpisać m.in. liczbę zrealizowanych godzin i podpis;

Projekt: „Quality for Nurses. Program Rozwoju Uniwersytetu Medycznego w Łodzi w zakresie kształcenia studentów kierunku Pielęgniarstwo” współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Edukacja Rozwój (POWR.05.03.00-00-0030/15)Wiedza

- *Zaświadczenie o ukończeniu instruktazu stanowiskowego w zakresie Bezpieczeństwa i Higieny Pracy oraz szkodliwych czynników biologicznych na stanowisku pracy*
zał. nr 2,
- *kartę Sprawozdanie z praktyki zawodowej -* **zał. nr 5**
- *inne dokumenty np. Karta odpracowania nieobecności -* **zał. nr 4, Zawiadomienie o wypadku studenta -** **zał. nr 6**

Wymienione powyżej dokumenty (z wyłączeniem *Dziennika umiejętności zawodowych*, który udostępnia student), należy dostarczyć do Kierownika ds. Studenckich Praktyk Zawodowych w czasie do 7 dni po zakończeniu praktyki. Dokumenty są podstawą rozliczenia realizacji praktyki oraz wpisania oceny za praktykę do indeksu elektronicznego, a także wypłaty wynagrodzenia dla opiekuna praktyki. Opiekun otrzyma wynagrodzenie za zrealizowaną praktykę zgodnie z *Regulaminem wynagradzania za praktykę zawodową* na dany rok akademicki.

4. Jakie obowiązują regulaminy podczas praktyk zawodowych?

Podczas odbywania praktyk zawodowych obowiązują:

- Regulamin zajęć praktycznych i praktyk zawodowych
- Zarządzenie Rektora UM w Łodzi w sprawie trybu postępowania przy ustalaniu okoliczności oraz przyczyn wypadków studentów i doktorantów w UM w Łodzi.
- Regulamin studiów UM w Łodzi.
- Instruktarz stanowiskowy BHP
- Regulaminy i procedury obowiązujące w Placówce kształcenia

Projekt: „Quality for Nurses. Program Rozwoju Uniwersytetu Medycznego w Łodzi w zakresie kształcenia studentów kierunku Pielęgniarstwo” współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Edukacja Rozwój (POWR.05.03.00-00-0030/15)Wiedza

5. Jak postępować w przypadku zakłucia ostrym przedmiotem, wypadku lub nieobecności studentów na praktykach zawodowych?

W przypadku zakłucia lub innego wypadku natychmiast należy podjąć następujące działania:

- Wdrożyć procedurę obowiązującą w danym oddziale/ podmiocie leczniczym,
- Zgłosić wypadek (uraz w wyniku zakłucia ostrym przedmiotem) do Kierownika Studenckich Praktyk Zawodowych i Inspektoratu BHP UM w Łodzi, wypełniając *Zawiadomienie o wypadku studenta - zał. nr 6*. Formularz ten student powinien dostarczyć w ciągu trzech dni do Inspektoratu BHP, a jego kopię do Kierownika Studenckich Praktyk, najpóźniej z dokumentacją zrealizowanych zajęć.

W przypadku nieobecności na praktykach zawodowych należy:

- Poinformować Kierownika Studenckich Praktyk Zawodowych o nieobecności studenta wskazując przyczynę nieobecności (jeśli jest znana).
- Uzyskać od studenta zwolnienie lekarskie lub inny dokument usprawiedliwiający nieobecność.
- Ustalić możliwości odpracowania i zaliczenia praktyk, nadzorując wypełnienie *Karty odpracowania nieobecności - zał. nr 4*.
- Wypełnioną kartę student dostarcza do Kierownika Studenckich Praktyk Zawodowych. Po uzyskaniu jego pisemnej akceptacji student może przystąpić do odpracowania praktyk.

Jeżeli z ważnych powodów student musiał opuścić część zajęć w danym dniu, powinien napisać oświadczenie o wcześniejszym wyjściu z zajęć i odpracować nieobecne godziny, zgodnie z powyżej wskazanymi zasadami odpracowywania praktyk zawodowych.

Nie wymaga odpracowania nieobecność studenta spowodowana np. niektórymi sytuacjami losowymi, koniecznością stawienia się na komisji wojskowej czy też udokumentowana działalność na rzecz Uczelni (zapisy *Regulaminu Studiów* w UMed).

Projekt: „Quality for Nurses. Program Rozwoju Uniwersytetu Medycznego w Łodzi w zakresie kształcenia studentów kierunku Pielęgniarstwo” współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Edukacja Rozwój (POWR.05.03.00-00-0030/15)Wiedza

W każdym przypadku student zobowiązany jest poinformować, opiekuna praktyk lub Kierownika Studenckich Praktyk Zawodowych, że nie będzie obecny na zajęciach.

6. Jakie umiejętności zawodowe kształtowane są podczas realizacji praktyki zawodowej?

W czasie praktyk zawodowych student realizuje efekty kształcenia zgodne ze standardem kształcenia dla kierunku pielęgniarstwo, które zostały przypisane do zakresu przedmiotowego praktyk zawodowych przez kierownika przedmiotu.

Na kolejnych stronach znajdziecie Państwo szczegółowy zakres efektów kształcenia w zakresie poszczególnych przedmiotów realizowanych na praktykach zawodowych. Uwaga: **Tabela 2** zawiera podstawowy wykaz czynności, których kształtowanie należy udokumentować **OBOWIĄZKOWO** w toku praktyki z danego przedmiotu, odnotowując ich wykonanie w *Dzienniku umiejętności zawodowych*. Należy potwierdzać także kształtowanie umiejętności, których nie ujęto w zakresie danego przedmiotu, ale student miał możliwość wykonania procedury wchodzącej w inny zakres przedmiotowy.

Projekt: „Quality for Nurses. Program Rozwoju Uniwersytetu Medycznego w Łodzi w zakresie kształcenia studentów kierunku Pielęgniarstwo” współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Edukacja Rozwój (POWR.05.03.00-00-0030/15)Wiedza

Tabela 2. Wykaz umiejętności praktycznych do zaliczenia na praktykach zawodowych:

Zakres kształcenia praktycznego	Szczegółowe efekty kształcenia*
Podstawy pielęgniarstwa	C.U1, C.U2, C.U4, C.U7 (temperatura, tętno, ciśnienie, oddech), C.U8, C.U9, C.U10 (doustnie, podskórnice, dożylnie, dawki), C.U11 (słanie łóżka pustego i z chorym, zmiana bielizny pościelowej i osobistej, toaleta i kąpiel chorego w łóżku, karmienie chorego, pomoc choremu w siadaniu, asystowanie przy chodzeniu, podawanie basenu/kaczki), C.U12, C.U13, C.U23, C.U25, C.U26, C.U27 (wkłucie obwodowe), C.U30, C.U33, C.U34, C.U61 (higieniczne mycie i dezynfekcja rąk), C.U63
Promocja zdrowia	C.U36, C.U37, C.U38, C.U40, C.U41
Podstawowa opieka zdrowotna	C.U6, C.U8, C.U20, C.U36, C.U37, C.U38, C.U39, C.U42, C.U43, C.U44, C.U45, C.U46 (antropometryczne), C.U47, C.U50 (niemowlę), C.U51 (skóra, zmysły), C.U53, C.U63, D.U1, D.U3, D.U4, D.U7, D.U26, D.U32, D.U33
Położnictwo i ginekologia i pielęgniarstwo położniczo - ginekologiczne	C.U10 (dopochwowo), C.U31 (noworodek, monitorowanie rozwoju), C.U50 (noworodek), C.U53, D.U1, D.U3 (wady rozwojowe), D.U27, D.U28, D.U32, D.U33
Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne	C.U2 (wywiad i obserwacja, analizy dokumentacji), C.U2, C.U7 (temperatura, tętno, ciśnienie, oddech, świadomość, masa ciała, wzrost, obwody ciała), C.U9, C.U109(doustnie, podskórnice, dożylnie, dawki, transdermalnie, krople do oka i do nosa), C.U12, C.U18, C.U18, C.U20, C.U21, C.U26, C.U28, C.U30, C.U31, C.U34, C.U35, C.U62, C.U63, D.U1, D.U9, D.U12, D.U13, D.U19, D.U25, D.U26, D.U27, D.U28, D.U32, D.U33
Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne	C.U3, C.U5, C.U6, C.U8, C.U10 (doustnie), C.U14, C.U16 (zakładanie, usuwanie cewnika), C.U29 (nakłucie jamy brzusznej), C.U33, C.U35, C.U37, C.U38, C.U48, C.U49, D.U1, D.U2, D.U3 (choroby), D.U4, D.U8, D.U9, D.U10 (po badaniach), D.U11 (podawanie insuliny), D.U12, D.U13, D.U25, D.U26, D.U27, D.U28, D.U32, D.U33 C.U46, C.U51, C.U52,
Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne	C.U14, C.U15, C.U24, C.U32, C.U49, C.U61, D.U1, D.U2, D.U3 (choroby), D.U9, D.U10, D.U12, D.U13, D.U19, D.U20, D.U21 (przetoka), D.U22, D.U24, D.U25, D.U26, D.U27, D.U28, D.U29, D.U32, D.U33

Projekt: „Quality for Nurses. Program Rozwoju Uniwersytetu Medycznego w Łodzi w zakresie kształcenia studentów kierunku Pielęgniarstwo” współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Edukacja Rozwój (POWR.05.03.00-00-0030/15)Wiedza

Rehabilitacja i pielęgniarstwo niepełnosprawnych	C.U2 (Barthel), C.U5, C.U2, C.U11 (kąpiel chorego w wannie, mycie głowy choremu w łóżku, pomoc w siadaniu, asystowanie przy chodzeniu, przemieszczenie z wykorzystaniem mat ślizgowych), C.U17, C.U18 (gimnastyka oddechowa), C.U19, C.U20, C.U21, C.U33, C.U49, C.U51 (układ mięśniowo – szkieletowy), D.U1, D.U4, D.U5, D.U8, D.U18, D.U20, D.U24, D.U26, D.U27, D.U28, D.U32, D.U33
Geriatryka i pielęgniarstwo geriatryczne	C.U50 (osoba dorosła i w wieku geriatrycznym), C.U64, D.U1, D.U2, D.U4, D.U5, D.U13, D.U28, D.U32, D.U33
Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne	C.U14, C.U29 (punkcja lędźwiowa), D.U1, D.U27, D.U28, D.U32, D.U33
Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne	C.U67, D.U1, D.U3 (uzależnienia), D.U13, D.U22, D.U26, D.U27, D.U28, D.U31, D.U32, D.U33
Anestezjologia i pielęgniarstwo anestezjologiczne	C.U2 (Glasgow, metodą bad. fizykalnego, analizy dokumentacji), C.U11 (toaleta jamy ustnej, kąpiel chorego w wannie), C.U16 (monitorowanie diurezy) C.U18 (odśluzowanie dróg oddechowych), C.U27 (wkłucie centralne), C.U28, D.U1, D.U11 (tlen), D.U14 (transport), D.U16, D.U17, D.U19, D.U21 (rurka intubacyjna, tracheotomijna), D.U25, D.U27, D.U28, D.U32, D.U33
Opieka paliatywna	C.U27 (port naczyniowy), D.U1, D.U3 (choroby), D.U5, D.U8, D.U9, D.U12, D.U13, D.U16, D.U22, D.U24, D.U25, D.U26, D.U27, D.U28, D.U29, D.U30, D.U32, D.U33
Wszystkie przedmioty	D.K1 – D.K10

*nazwy efektów zgodnie ze standardem kształcenia – pełne określenia efektów znajdują się w *Dzienniku umiejętności zawodowych* oraz w umieszczonych poniżej wykazach szczegółowych do danego zakresu przedmiotowego.

Projekt: „Quality for Nurses. Program Rozwoju Uniwersytetu Medycznego w Łodzi w zakresie kształcenia studentów kierunku Pielęgniarstwo” współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Edukacja Rozwój (POWR.05.03.00-00-0030/15)Wiedza

Praktyka zawodowa w zakresie podstaw pielęgniarstwa

Umiejętności:

- C.U1. proponuje model pielęgnowania i stosuje w praktyce wybrane teorie pielęgniarstwa
- C.U2. gromadzi informacje metodą wywiadu, obserwacji, pomiarów bezpośrednich i pośrednich (skale), analizy dokumentacji (w tym analizy badań diagnostycznych), badania fizykalnego w celu rozpoznawania stanu zdrowia pacjenta i sformułowania diagnozy pielęgniarstwa
- C.U3. wykonuje testy diagnostyczne dla oznaczenia ciał ketonowych i glukozy we krwi w moczu oraz cholesterolu we krwi, a także inne testy paskowe
- C.U4. oznacza glikemię za pomocą glikometru
- C.U5. ustala cele i plan opieki nad człowiekiem chorym lub niepełnosprawnym
- C.U6. planuje i realizuje opiekę pielęgniarstwa wspólnie z chorym lub niepełnosprawnym i jego rodziną
- C.U7. monitoruje stan zdrowia pacjenta na wszystkich etapach jego pobytu w szpitalu lub innych placówkach opieki zdrowotnej, między innymi przez ocenę podstawowych parametrów życiowych: temperatury, tętna, ciśnienia tętniczego krwi, oddechu i świadomości, masy ciała i wzrostu
- C.U8. dokonuje bieżącej i końcowej oceny stanu zdrowia pacjenta i skuteczności działań pielęgniarstwa
- C.U9. przechowuje leki zgodnie z obowiązującymi standardami
- C.U10. podaje choremu leki różnymi drogami, zgodnie z pisemnym zleceniem lekarza oraz oblicza dawki leków
- C.U11. pomaga choremu w jedzeniu, wydalaniu, poruszaniu się i dbaniu o higienę osobistą
- C.U12. pielęgnuje skórę i jej wytwory oraz błony śluzowe z zastosowaniem środków farmakologicznych i materiałów medycznych, w tym stosuje kąpiele lecznicze
- C.U13. dobiera technikę i sposoby zakładania opatrunków na rany, w tym wykorzystuje bandażowanie
- C.U14. wykorzystuje różne techniki karmienia pacjenta
- C.U15. wykonuje zabiegi doodbytnicze - lewatywę, wlewkę, kroplówkę, suchą rurkę do odbytu
- C.U16. zakłada cewnik do pęcherza moczowego, monitoruje diurezę, usuwa cewnik, wykonuje płukanie pęcherza moczowego
- C.U17. układa chorego w łóżku w pozycjach terapeutycznych i zmienia te pozycje
- C.U18. wykonuje gimnastykę oddechową i drenaż złożeniowy, inhalację i odśluzowywanie dróg oddechowych
- C.U19. wykonuje nacieranie, oklepywanie i inne techniki masażu klasycznego, ćwiczenia czynne i bierne
- C.U20. zapewnia choremu bezpieczne otoczenie
- C.U21. stwarza choremu warunki do snu i wypoczynku
- C.U23. podłącza i obsługuje zestawy do kroplowych wiewów żylnych
- C.U24. zakłada zgłębnik do żołądka i obarcza treści;
- C.U25. stosuje zabiegi przeciwzapalne i bańki lekarskie
- C.U26. zakłada i usuwa cewnik z żył obwodowych
- C.U27. monitoruje, ocenia i pielęgnuje miejsce wkłucia centralnego, obwodowego i portu naczyniowego
- C.U30. pobiera materiał do badań laboratoryjnych i bakteriologicznych
- C.U33. prowadzi dokumentację opieki pielęgniarstwa, w tym historię pielęgnowania, kartę obserwacji, kartę gorączkową, książkę raportów, kartę profilaktyki i leczenia odleżyn
- C.U34. odnotowuje wykonanie zleceń w karcie zleceń lekarskich
- C.U35. pomaga pacjentowi w adaptacji do warunków panujących w szpitalu i w innych przedsiębiorstwach podmiotu leczniczego

Kompetencje społeczne:

- D.K1. szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece;
- D.K2. systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu;
- D.K3. przestrzega wartości, powinności i sprawności moralnych w opiece;
- D.K4. wykazuje odpowiedzialność moralną za człowieka i wykonywanie zadań zawodowych;
- D.K5. przestrzega praw pacjenta;
- D.K6. rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe;
- D.K7. przestrzega tajemnicy zawodowej;
- D.K8. współdziała w ramach zespołu interdyscyplinarnego w rozwiązywaniu dylematów etycznych z zachowaniem zasad kodeksu etyki zawodowej;
- D.K9. jest otwarty na rozwój podmiotowości własnej i pacjenta;
- D.K10. przejawia empatię w relacji z pacjentem i jego rodziną oraz współpracownikami

Projekt: „Quality for Nurses. Program Rozwoju Uniwersytetu Medycznego w Łodzi w zakresie kształcenia studentów kierunku Pielęgniarstwo” współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Edukacja Rozwój (POWR.05.03.00-00-0030/15)Wiedza

Praktyka zawodowa w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej

Umiejętności

- C.U6 planuje i realizuje opiekę pielęgniarską wspólnie z chorym i jego rodziną
- C.U8 dokonuje bieżącej i końcowej oceny stanu zdrowia pacjenta i skuteczności działań pielęgniarskich
- C.U20 zapewnia choremu bezpieczne otoczenie
- C.U37 rozpoznaje uwarunkowania zachowań zdrowotnych jednostki i czynniki ryzyka chorób wynikających ze stylu życia
- C.U39 inicjuje i wspiera jednostkę i rodzinę w utrzymaniu zdrowia przez tworzenie środowiskowej „koalicji na rzecz zdrowia
- C.U45 stosuje standardy i procedury pielęgniarskie w podstawowej opiece medycznej
- C.U47 prowadzi poradnictwo w zakresie żywienia dorosłych i dzieci zdrowych
- C.U50 rozpoznaje i interpretuje podstawowe odrębności w badaniu niemowlęcia,
- C.U42 realizuje świadczenia zdrowotne w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej, w tym świadczenia gwarantowane i zapewnianie opieki nad pacjentem chorym
- C.U43 ocenia środowisko nauczania i wychowania w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych dzieci i młodzieży
- C.U44 przygotowuje sprzęt i środki do realizacji opieki pielęgniarskiej w środowisku zamieszkania pacjenta
- C.U45 stosuje standardy i procedury pielęgniarskie w podstawowej opiece medycznej
- C.U46 ocenia stan odżywienia organizmu z wykorzystaniem metod antropometrycznych,
- dzieci zdrowych
- C.U51 wykorzystuje techniki badania fizykalnego do oceny fizjologicznych funkcji: skóry, zmysłów,
- C.U53 wykonuje badanie fizykalne umożliwiające wczesne wykrywanie chorób sutka uczy pacjentów samobadania piersi
- C.U63 bezpiecznie stosuje środki dezynfekcyjne segreguje odpady medyczne
- D.U1 gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarską, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarskie oraz dokonuje ewaluacji opieki: w środowisku domowym
w środowisku nauczania i wychowania
- D.U3 prowadzi poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia, dotyczące: wad rozwojowych, chorób, uzależnień
- D.U4 motywuje chorego i jego opiekunów do wejścia do grup wsparcia społecznego
- D.U7 Ocenia rozwój psychofizyczny dziecka, wykonuje testy przesiewowe, wykrywa zaburzenia w rozwoju
- D.U26 przekazuje informacje o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego;
- D.U33 przygotowuje i podaje leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza:
w środowisku domowym w środowisku nauczania i wychowania

Kompetencje społeczne:

- D.K1. szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece;
- D.K2. systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu;
- D.K3. przestrzega wartości, powinności i sprawności moralnych w opiece;
- D.K4. wykazuje odpowiedzialność moralną za człowieka i wykonywanie zadań zawodowych;
- D.K5. przestrzega praw pacjenta;
- D.K6. rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe;
- D.K7. przestrzega tajemnicy zawodowej;
- D.K8. współdziała w ramach zespołu interdyscyplinarnego w rozwiązywaniu dylematów etycznych z zachowaniem zasad kodeksu etyki zawodowej;
- D.K9. jest otwarty na rozwój podmiotowości własnej i pacjenta;
- D.K10. przejawia empatię w relacji z pacjentem i jego rodziną oraz współpracownikami.

Projekt: „Quality for Nurses. Program Rozwoju Uniwersytetu Medycznego w Łodzi w zakresie kształcenia studentów kierunku Pielęgniarstwo” współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Edukacja Rozwój (POWR.05.03.00-00-0030/15)Wiedza

Praktyka zawodowa w zakresie położnictwa, ginekologii i pielęgniarstwa położniczo - ginekologicznego

Umiejętności:

- C.U31 wykonuje kąpiel noworodka i niemowlęcia oraz monitoruje jego rozwój
- C.U50 rozpoznaje i interpretuje podstawowe odrębności w badaniu noworodka
- C.U53 wykonuje badanie fizykalne umożliwiające wczesne wykrywanie chorób sutka i uczy pacjentów samobadania piersi
- D.U1. gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarką, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarskie oraz dokonuje ewaluacji opieki
- D.U2 rozpoznaje uwarunkowania zachowania zdrowia odbiorców opieki w różnym wieku i stanie zdrowia
- D.U3 prowadzi poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia, dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień
- D.U4 motywuje chorego i jego opiekunów do wejścia do grup wsparcia społecznego
- D.U5 prowadzi profilaktykę powikłań w przebiegu chorób
- D.U9 pobiera materiał do badań diagnostycznych
- D.U12 przygotowuje chorego do badań diagnostycznych pod względem fizycznym i psychicznym
- D.U13 dokumentuje sytuację zdrowotną pacjenta, jej dynamikę zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską
- D.U20 rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego
- D.U22 prowadzi rozmowę terapeutyczną
- D.U25 prowadzi dokumentację i ocenia bilans płynów pacjenta
- D.U26. przekazuje informacje o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego
- D.U27. asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych i leczniczych
- D.U28. prowadzi dokumentację opieki nad chorym: kartę obserwacji, zabiegów pielęgniarskich i raportów oraz kartę informacyjną z zaleceniami w zakresie samoopieki
- D.U29 ocenia poziom bólu, reakcję chorego na ból i nasilenie bólu oraz stosuje postępowanie przeciwbólowe
- D.U32. dostosowuje interwencje pielęgniarskie do rodzaju problemów pielęgnacyjnych
- D.U33. przygotowuje i podaje leki różnymi drogami na zlecenie lekarza

Kompetencje społeczne:

- D.K1. szanuje autonomię i godność osób powierzonych opiece
- D.K2. systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności dążąc do profesjonalizmu
- D.K3. przestrzega wartości, powinności i sprawności moralnych w opiece
- D.K4. wykazuje odpowiedzialność moralną za człowieka i wykonywanie czynności zawodowych
- D.K5. przestrzega praw pacjenta
- D.K6. rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe
- D.K7. przestrzega tajemnicy zawodowej
- D.K8. współdziała w ramach zespołu interdyscyplinarnego w rozwiązywaniu dylematów

Projekt: „Quality for Nurses. Program Rozwoju Uniwersytetu Medycznego w Łodzi w zakresie kształcenia studentów kierunku Pielęgniarstwo” współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Edukacja Rozwój (POWR.05.03.00-00-0030/15)Wiedza

Praktyka zawodowa w zakresie pediatrii i pielęgniarstwa pediatrycznego

Umiejętności:

- D.U1. gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarką, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarskie oraz dokonuje ewaluacji opieki
- D.U9. pobiera materiał do badań diagnostycznych
- D.U11. doraźnie podaje tlen, modyfikuje dawkę stałą insuliny szybko i krótko działającej
- D.U12. przygotowuje chorego do badań diagnostycznych, pod względem fizycznym i psychicznym; przygotowanie pacjenta do samoopieki oraz opiekuna do sprawowania opieki nad pacjentem
- D.U13. dokumentuje sytuację zdrowotną pacjenta, jej dynamikę zmian oraz realizowaną opiekę pielęgniarską
- D.U18. instruuje pacjenta i jego opiekuna w zakresie użytkowania sprzętu pielęgnacyjno - rehabilitacyjnego oraz środków pomocniczych
- D.U19. prowadzi żywienie enteralne i parenteralne dzieci z wykorzystaniem różnych technik w tym pompy obrotowo - perystaltycznej
- D.U20. rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo - pielęgnacyjnego
- D.U25. prowadzi dokumentację i ocenia bilans płynów pacjenta
- D.U26. przekazuje informacje o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego
- D.U27. asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych i leczniczych
- D.U28. prowadzi dokumentację opieki nad chorym: kartę obserwacji, zabiegów pielęgniarskich i raportów oraz kartę informacyjną z zaleceniami w zakresie samoopieki
- D.U32. dostosowuje interwencje pielęgniarskie do rodzaju problemów pielęgnacyjnych
- D.U33. przygotowuje i podaje leki różnymi drogami na zlecenie lekarza

Kompetencje społeczne:

- D.K1. szanuje autonomię i godność osób powierzonych opiece
- D.K2. systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności dążąc do profesjonalizmu
- D.K3. przestrzega wartości, powinności i sprawności moralnych w opiece
- D.K4. wykazuje odpowiedzialność moralną za człowieka i wykonywanie czynności zawodowych
- D.K5. przestrzega praw pacjenta
- D.K6. rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe
- D.K7. przestrzega tajemnicy zawodowej
- D.K8. współdziała w ramach zespołu interdyscyplinarnego w rozwiązywaniu dylematów etycznych z zachowaniem kodeksu etyki zawodowej
- D.K10. przejawia empatię w relacji z pacjentem i jego rodziną oraz współpracownikami

Projekt: „Quality for Nurses. Program Rozwoju Uniwersytetu Medycznego w Łodzi w zakresie kształcenia studentów kierunku Pielęgniarstwo” współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Edukacja Rozwój (POWR.05.03.00-00-0030/15)Wiedza

Praktyka zawodowa w zakresie chorób wewnętrznych i pielęgniarstwa internistycznego

Umiejętności

- D.U1 gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarstwa, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarstwa oraz dokonuje ewaluacji opieki:
oddział internistyczny
- D.U2. rozpoznaje uwarunkowania zachowania zdrowia odbiorców opieki w różnym wieku i stanie zdrowia
- D.U3 prowadzi poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia, dotyczące chorób
- D.U5 prowadzi profilaktykę powikłań w przebiegu chorób
- D.U8 diagnozuje stopień ryzyka rozwoju odleżyn i dokonuje ich klasyfikacji
- D.U9 pobiera materiał do badań diagnostycznych
- D.U10 Ocenia stan ogólny pacjenta w kierunku powikłań po specjalistycznych badaniach diagnostycznych
- D.U11 modyfikuje dawkę stałą insuliny szybko i krótko działającej
- D.U12 przygotowuje chorego do badań diagnostycznych pod względem fizycznym i psychicznym;
- D.U13 dokumentuje sytuację zdrowotną pacjenta, jej dynamikę zmian i realizowaną opiekę pielęgniarstwa
- D.U25 prowadzi, dokumentuje i ocenia bilans płynów pacjenta;
- D.U26 przekazuje informacje o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego;
- D.U27 asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych i leczniczych oddział internistyczny
- D.U33 przygotowuje i podaje leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza:
oddział internistyczny

Kompetencje społeczne:

- D.K1. szanuje autonomię i godność osób powierzonych opiece
- D.K2. systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności dążąc do profesjonalizmu
- D.K3. przestrzega wartości, powinności i sprawności moralnych w opiece
- D.K4. wykazuje odpowiedzialność moralną za człowieka i wykonywanie czynności zawodowych
- D.K5. przestrzega praw pacjenta
- D.K6. rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe
- D.K7. przestrzega tajemnicy zawodowej
- D.K8. współdziała w ramach zespołu interdyscyplinarnego w rozwiązywaniu dylematów etycznych z zachowaniem kodeksu etyki zawodowej
- D.K10. przejawia empatię w relacji z pacjentem i jego rodziną oraz współpracownikami

Projekt: „Quality for Nurses. Program Rozwoju Uniwersytetu Medycznego w Łodzi w zakresie kształcenia studentów kierunku Pielęgniarstwo” współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Edukacja Rozwój (POWR.05.03.00-00-0030/15)Wiedza

Praktyka zawodowa w zakresie chirurgii i pielęgniarstwa chirurgicznego

Umiejętności:

- D.U1 gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarstwa, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarstwa oraz dokonuje ewaluacji opieki;
- D.U2. rozpoznaje uwarunkowania zachowania zdrowia odbiorców opieki w różnym wieku i stanie zdrowia;
- D.U3. prowadzi poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia, dotyczące chorób;
- D.U5. prowadzi profilaktykę powikłań w przebiegu chorób;
- D.U9. pobiera materiał do badań diagnostycznych;
- D.U10. ocenia stan ogólny pacjenta w kierunku powikłań po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i powikłań pooperacyjnych;
- D.U12. przygotowuje chorego do badań diagnostycznych pod względem fizycznym i psychicznym; przygotowanie pacjenta do samo opieki oraz opiekuna do sprawowania opieki nad pacjentem;
- D.U13. dokumentuje sytuację zdrowotną pacjenta, jej dynamikę zmian i realizowaną opiekę pielęgniarstwa;
- D.U19. prowadzi żywienie enteralne i parenteralne dorosłych z wykorzystaniem różnych technik, w tym pompy obrotowo-perystaltycznej;
- D.U20. rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego;
- D.U22. prowadzi rozmowę terapeutyczną;
- D.U23. doraźnie tamuje krwawienia i krwotoki;
- D.U24. prowadzi rehabilitację przyłóżkową i usprawnianie ruchowe pacjenta oraz aktywizację z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej;
- D.U25. prowadzi, dokumentuje i ocenia bilans płynów pacjenta;
- D.U26. przekazuje informacje o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego;
- D.U27. asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych i leczniczych;
- D.U28. prowadzi dokumentację opieki nad chorym: kartę obserwacji, zabiegów pielęgniarstwa i raportów, kartę rejestru zakażeń szpitalnych, profilaktyk i leczenia odleżyn oraz kartę informacyjną z zaleceniami w zakresie samoopieki;
- D.U29. ocenia poziom bólu, reakcję chorego na ból i nasilenie bólu oraz stosuje postępowanie przeciwbólowe;
- D.U32. dostosowuje interwencje pielęgniarstwa do rodzaju problemów pielęgnacyjnych;
- D.U33. przygotowuje i podaje leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza.

Kompetencje społeczne:

- D.K1. szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece;
- D.K2. systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu;
- D.K3. przestrzega wartości, powinności i sprawności moralnych w opiece;
- D.K4. wykazuje odpowiedzialność moralną za człowieka i wykonywanie zadań zawodowych;
- D.K5. przestrzega praw pacjenta;
- D.K6. – rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe;
- D.K7. przestrzega tajemnicy zawodowej;
- D.K8. współdziała w ramach zespołu interdyscyplinarnego w rozwiązywaniu dylematów etycznych z zachowaniem zasad kodeksu etyki zawodowej;
- D.K9. jest otwarty na rozwój podmiotowości własnej i pacjenta;
- D.K10 przejawia empatię w relacji z pacjentem i jego rodziną oraz współpracownikami.

Projekt: „Quality for Nurses. Program Rozwoju Uniwersytetu Medycznego w Łodzi w zakresie kształcenia studentów kierunku Pielęgniarstwo” współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Edukacja Rozwój (POWR.05.03.00-00-0030/15)Wiedza

Praktyka zawodowa w zakresie rehabilitacji i pielęgnowania niepełnosprawnych

Umiejętności:

- D.U1. gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarstwa, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarstwa oraz dokonuje ewaluacji opieki;
- D.U4. motywuje chorego i jego opiekunów do wejścia do grup wsparcia społecznego;
- D.U5. prowadzi profilaktykę powikłań w przebiegu chorób;
- D.U8. diagnozuje stopień ryzyka rozwoju odleżyn i dokonuje ich klasyfikacji;
- D.U9. pobiera materiał do badań diagnostycznych;
- D.U18. instruuje pacjenta i jego opiekuna w zakresie użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego oraz środków pomocniczych;
- D.U20. rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego;
- D.U24. prowadzi rehabilitację przyłóżkową i usprawnianie ruchowe pacjenta oraz aktywizację z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej;
- D.U26. przekazuje informacje o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego;
- D.U27 asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych i leczniczych,
- D.U28. prowadzi dokumentację opieki nad chorym: kartę obserwacji, zabiegów pielęgniarstwa i raportów, kartę rejestru zakażeń szpitalnych, profilaktyki i leczenia odleżyn oraz kartę informacyjną z zaleceniami w zakresie samoopieki;
- D.U32. dostosowuje interwencje pielęgniarstwa do rodzaju problemów pielęgnacyjnych;
- D.U33. przygotowuje i podaje leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza.

Kompetencje społeczne:

- D.K1. szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece;
- D.K3. przestrzega wartości, powinności i sprawności moralnych w opiece;
- D.K4. wykazuje odpowiedzialność moralną za człowieka i wykonywanie zadań zawodowych;
- D.K5. przestrzega praw pacjenta;
- D.K6. rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe;
- D.K7. przestrzega tajemnicy zawodowej;
- D.K8. współdziała w ramach zespołu interdyscyplinarnego w rozwiązywaniu dylematów etycznych z zachowaniem zasad kodeksu etyki zawodowej;
- D.K10. przejawia empatię w relacji z pacjentem i jego rodziną oraz współpracownikami.

Projekt: „Quality for Nurses. Program Rozwoju Uniwersytetu Medycznego w Łodzi w zakresie kształcenia studentów kierunku Pielęgniarstwo” współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Edukacja Rozwój (POWR.05.03.00-00-0030/15)Wiedza

Praktyka zawodowa w zakresie geriatry i pielęgniarstwa geriatrycznego

Umiejętności

- D.U1. gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarstwa, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarstwa oraz dokonuje ewaluacji opieki
- D.U2. rozpoznaje uwarunkowania zachowania zdrowia odbiorców opieki w różnym wieku i stanie zdrowia
- D.U4. motywuje chorego i jego opiekunów do wejścia do grup wsparcia społecznego
- D.U5. prowadzi profilaktykę powikłań w przebiegu chorób
- D.U13. dokumentuje sytuację zdrowotną pacjenta, jej dynamikę zmian i realizowaną opiekę pielęgniarstwa
- D.U28. prowadzi dokumentację opieki nad chorym: kartę obserwacji, zabiegów pielęgniarstwa i raportów, kartę rejestru zakażeń szpitalnych, profilaktyki i leczenia odleżyn oraz kartę informacyjną z zaleceniami w zakresie samoopieki;
- D.U32. dostosowuje interwencje pielęgniarstwa do rodzaju problemów pielęgnacyjnych;
- D.U33. przygotowuje i podaje leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza.

Kompetencje społeczne

- D.K1. Szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece
- D.K2. systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu
- D.K3. przestrzega wartości, powinności i sprawności moralnych w opiece
- D.K4. wykazuje odpowiedzialność moralną za człowieka i wykonywanie zadań zawodowych
- D.K5. Przestrzega praw pacjenta
- D.K6. Rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe
- D.K7. Przestrzega tajemnicy zawodowej
- D.K8. Współdziała w ramach zespołu interdyscyplinarnego w rozwiązywaniu dylematów etycznych z zachowaniem zasad kodeksu etyki zawodowej
- D.K10. Przejawia empatię w relacji z pacjentem i jego rodziną oraz współpracownikami

Projekt: „Quality for Nurses. Program Rozwoju Uniwersytetu Medycznego w Łodzi w zakresie kształcenia studentów kierunku Pielęgniarstwo” współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Edukacja Rozwój (POWR.05.03.00-00-0030/15)Wiedza

Praktyka zawodowa w zakresie pielęgniarstwa neurologicznego

Umiejętności:

- D.U.1 gromadzi informacje , formułuje diagnozę pielęgniarstwa, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarstwa oraz dokonuje ewaluacji opieki
- D.U.2 rozpoznaje uwarunkowania zdrowia odbiorców opieki w różnym wieku i stanie zdrowia
- D.U.3 prowadzi poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia ,dotyczące wad rozwojowych i uzależnień
- D.U.4 motywuje chorego i jego opiekunów do wejścia do grup wsparcia społecznego
- D.U.5 prowadzi profilaktykę powikłań w przebiegu chorób
- D.U.9 pobiera materiał do badań diagnostycznych
- D.U.10 ocenia stan ogólny w kierunku powikłań po specjalistycznych badaniach diagnostycznych
- D.U.11 doraźnie podaje tlen , modyfikuje dawkę stałą insuliny szybko i krótko działającej
- D.U.12 przygotowuje pacjenta do badań diagnostycznych pod względem fizycznym i psychicznym
- D.U.13 dokumentuje sytuację zdrowotną pacjenta , jej dynamikę zmian i realizowaną opiekę pielęgniarstwa
- D.U.15 prowadzi edukację w zakresie udzielania pierwszej pomocy w stanach zagrożenia życia
- D.U.16 rozpoznaje stany nagłego zagrożenia zdrowia
- D.U.18 instruuje pacjenta i jego opiekuna w zakresie użytkowania sprzętu pielęgnacyjno rehabilitacyjnego oraz środków pomocniczych
- D.U.19 prowadzi żywienie enteralne i parenteralne dorosłych z wykorzystaniem różnych technik w tym pompy obrotowo- perystaltycznej
- D.U.20 rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego
- D.U.22 prowadzi rozmowę terapeutyczną
- D.U.25 prowadzi dokumentację i ocenia bilans płynów
- D.U.26 przekazuje informacje o stanie zdrowia pacjentów członkom zespołu terapeutycznego
- D.U.27 asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych i leczniczych
- D.U.28 prowadzi dokumentację opieki nad chorym : kartę obserwacji zabiegów pielęgniarstwa, raportów, kartę rejestru zakażeń szpitalnych, profilaktyki odleżyn oraz kartę informacyjną z zaleceniami samoopieki
- D.U.29 ocenia poziom bólu , reakcję chorego na ból i nasilenie bólu oraz stosuje postępowanie przeciwbólowe
- D.U.30 tworzy pacjentowi warunki do godnego umierania
- D.U.31 przewiduje skutki postępowania pacjenta z określonymi zaburzeniami psychicznymi
- D.U.32 dostosowuje interwencje pielęgniarstwa do rodzaju problemów pielęgnacyjnych
- D.U.33 przygotowuje i podaje leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza

Kompetencje społeczne:

- D.K.1 szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece
- D.K.2 systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu
- D.K.3 przestrzega wartości, powinności i sprawności moralnych w opiece
- D.K.4 wykazuje odpowiedzialność moralną za człowieka i wykonywanie zadań zawodowych
- D.K.5 przestrzega praw pacjenta
- D.K.6 rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe
- D.K.7 przestrzega tajemnicy zawodowej

Projekt: „Quality for Nurses. Program Rozwoju Uniwersytetu Medycznego w Łodzi w zakresie kształcenia studentów kierunku Pielęgniarstwo” współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Edukacja Rozwój (POWR.05.03.00-00-0030/15)Wiedza

Praktyka zawodowa z zakresu pielęgniarstwa psychiatrycznego

Umiejętności:

- D.U1 gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarstwa, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarstwa oraz dokonuje ewaluacji opieki
- D.U13 dokumentuje sytuację zdrowotną pacjenta, jej dynamikę zmian i realizowaną opiekę pielęgniarstwa
- D.U22 prowadzi rozmowę terapeutyczną;
- D.U26 przekazuje informacje o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego
- D.U27 Asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych i leczniczych
- D.U28 prowadzi dokumentację opieki nad chorym: kartę obserwacji, zabiegów pielęgniarstwa i raportów, kartę rejestru zakażeń szpitalnych, profilaktyki i leczenia odleżyn oraz kartę informacyjną z zaleceniami w zakresie samo opieki
- D.U31 przewiduje skutki postępowania pacjenta z określonymi zaburzeniami psychicznymi;
- D.U32 dostosowuje interwencje pielęgniarstwa do rodzaju problemów pielęgnacyjnych;
- D.U33 przygotowuje i podaje leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza.

Kompetencje społeczne:

- D.K1. szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece;
- D.K2. systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu;
- D.K3. przestrzega wartości, powinności i sprawności moralnych w opiece;
- D.K4. wykazuje odpowiedzialność moralną za człowieka i wykonywanie zadań zawodowych;
- D.K5. przestrzega praw pacjenta;
- D.K6. rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe;
- D.K7. przestrzega tajemnicy zawodowej;
- D.K8. współdziała w ramach zespołu interdyscyplinarnego w rozwiązywaniu dylematów etycznych z zachowaniem zasad kodeksu etyki zawodowej;
- D.K9. jest otwarty na rozwój podmiotowości własnej i pacjenta;
- D.K10. przejawia empatię w relacji z pacjentem i jego rodziną oraz współpracownikami.

Projekt: „Quality for Nurses. Program Rozwoju Uniwersytetu Medycznego w Łodzi w zakresie kształcenia studentów kierunku Pielęgniarstwo” współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Edukacja Rozwój (POWR.05.03.00-00-0030/15)Wiedza

Praktyka zawodowa w zakresie anestezjologii i pielęgniarstwa w zagrożeniu życia

Umiejętności

- D.U1 gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarstwa, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarstwa oraz dokonuje ewaluacji opieki
- D.U8 diagnozuje stopień ryzyka rozwoju odleżyn i dokonuje ich klasyfikacji
- D.U9 pobiera materiał do badań diagnostycznych
- D.U11 doraźnie podaje tlen,
- D.U12 przygotowuje chorego do badań diagnostycznych pod względem fizycznym i psychicznym
- D.U13 dokumentuje sytuację zdrowotną pacjenta, jej dynamikę zmian i realizowaną opiekę pielęgniarstwa
- D.U16 rozpoznaje stany nagłego zagrożenia zdrowia
- D.U 19 prowadzi żywienie enteralne i parenteralne dorosłych i dzieci z wykorzystaniem różnych technik, w tym pompy obrotowo-perystaltycznej
- D.U20 rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego
- D.U21 pielęgnuje pacjenta z rurką intubacyjną i tracheotomijną
- D.U25 prowadzi, dokumentuje i ocenia bilans płynów pacjenta
- D.U26 przekazuje informacje o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego
- D.U27 asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych i leczniczych
- D.U28 prowadzi dokumentację opieki nad chorym: kartę obserwacji, zabiegów pielęgniarstwa i raportów, kartę rejestru zakażeń szpitalnych, profilaktyki i leczenia odleżyn oraz kartę informacyjną z zaleceniami w zakresie samoopieki
- D.U29 ocenia poziom bólu, reakcję chorego na ból i nasilenie bólu oraz stosuje postępowanie przeciwbólowe
- D.U30 tworzy pacjentowi warunki do godnego umierania
- D.U32 dostosowuje interwencje pielęgniarstwa do rodzaju problemów pielęgnacyjnych
- D.U33 przygotowuje i podaje leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza

Kompetencje społeczne:

- D.K1 Szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece
- D.K2 systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu,
- D.K3 przestrzega wartości, powinności i sprawności moralnych w opiece
- D.K4 wykazuje odpowiedzialność moralną za człowieka i wykonywanie zadań zawodowych
- D.K6 przestrzega praw pacjenta
- D.K7 Rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe
- D.K8 Przestrzega tajemnicy zawodowej
- D.K9 Współdziała w ramach zespołu interdyscyplinarnego w rozwiązywaniu dylematów
- D.K10 etycznych z zachowaniem zasad kodeksu etyki zawodowej
- D.K11 Jest otwarty na rozwój podmiotowości własnej i pacjenta
- D.K12 Przejawia empatię w relacji z pacjentem i jego rodziną oraz współpracownikami

Projekt: „Quality for Nurses. Program Rozwoju Uniwersytetu Medycznego w Łodzi w zakresie kształcenia studentów kierunku Pielęgniarstwo” współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Edukacja Rozwój (POWR.05.03.00-00-0030/15)Wiedza

Praktyka zawodowa w zakresie opieki paliatywnej

Umiejętności:

- D.U1 Gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarzką, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarzkie oraz dokonuje ewaluacji opieki;
- D.U3 Prowadzi poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia, dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień
- D.U5 Prowadzi profilaktykę powikłań w przebiegu chorób
- D.U8 Diagnostuje stopień ryzyka rozwoju odleżyn i dokonuje ich klasyfikacji
- D.U9 Pobiera materiał do badań diagnostycznych
- D.U12 Przygotowuje chorego do badań diagnostycznych pod względem fizycznymi psychicznym
- D.U13 Dokumentuje sytuację zdrowotną pacjenta, jej dynamikę zmian i realizowaną opiekę pielęgniarzką
- D.U16 Rozpoznaje stany nagłego zagrożenia zdrowia
- D.U22 Prowadzi rozmowę terapeutyczną
- D.U24 Prowadzi rehabilitację przyłózkową i usprawnianie ruchowe pacjenta oraz aktywizację z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej
- D.U25 Prowadzi, dokumentuje i ocenia bilans płynów pacjenta
- D.U26 Przekazuje informacje o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego
- D.U27 Asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych i leczniczych
- D.U29 Ocenia poziom bólu, reakcję chorego na ból i nasilenie bólu oraz stosuje postępowanie przeciwbólowe
- D.U30 Tworzy pacjentowi warunki do godnego umierania
- D.U32 Dostosowuje interwencje pielęgniarzkie do rodzaju problemów pielęgnacyjnych
- D.U33 Przygotowuje i podaje leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza

Kompetencje społeczne:

- D.K1 Szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece;
- D.K2 Systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu
- D.K3 Przestrzega wartości, powinności i sprawności moralnych w opiece;
- D.K4 Wykazuje odpowiedzialność moralną za człowieka i wykonywanie zadań zawodowych
- D.K5 Przestrzega praw pacjenta;
- D.K6 Rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe
- D.K7 Przestrzega tajemnicy zawodowej
- D.K8 Współdziała w ramach zespołu interdyscyplinarnego w rozwiązywaniu dylematów etycznych z zachowaniem zasad kodeksu etyki zawodowej
- D.K10 Przejawia empatię w relacji z pacjentem i jego rodziną oraz współpracownikami

Projekt: „Quality for Nurses. Program Rozwoju Uniwersytetu Medycznego w Łodzi w zakresie kształcenia studentów kierunku Pielęgniarstwo” współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Edukacja Rozwój (POWR.05.03.00-00-0030/15)Wiedza

7. Kto sprawuje nadzór nad praktykami zawodowymi?

Nadzór nad przebiegiem oraz realizacją zajęć praktycznych i praktyk zawodowych na kierunku Pielęgniarstwo sprawuje Kierownik Studenckich Praktyk Zawodowych wraz z jego zastępcą. Dyżury Kierownika Studenckich Praktyk zawodowych są zamieszczone na stronie Oddziału Pielęgniarstwa i Położnictwa w zakładce dla studentów: *Praktyki zawodowe*. Wszelkie zmiany w przebiegu i organizacji zajęć praktycznych i praktyk zawodowych są zgłaszane przez Kierownika Studenckich Praktyk Zawodowych do Starosty roku i zamieszczane w systemie UXP.

Projekt: „Quality for Nurses. Program Rozwoju Uniwersytetu Medycznego w Łodzi w zakresie kształcenia studentów kierunku Pielęgniarstwo” współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Edukacja Rozwój (POWR.05.03.00-00-0030/15)Wiedza

8. Ważne telefony i adresy

DANE UCZELNI

Uniwersytet Medyczny w Łodzi
Wydział Nauk o Zdrowiu
Oddział Pielęgniarstwa i Położnictwa
Kierunek: Pielęgniarstwo

Kierownik projektu

Dr n med. Jolanta Glińska

jolanta.glinska@umed.lodz.pl

Koordynator projektu

Małgorzata Majda

malgorzata.majda@umed.lodz.pl

Inspektor BHP

90-647 Łódź, ul. PL. Hallera I

tel. 42 2725112

mgr Magdalena Szydłowska kierownik inspektoratu BHP

tel. 042 272 51 10,

magdalena.szydłowska@umed.lodz.pl

Kierownik ds. Studenckich Praktyk Zawodowych na Kierunku Pielęgniarstwo

dr Bogusława Łopacińska

bogusława.lopacinska@umed.lodz.pl;

tel. prywatny 509 346 803

Z-ca Kierownika ds. Studenckich Praktyk Zawodowych na Kierunku Pielęgniarstwo

dr Beata Kunikowska

beata.kunikowska@umed.pl

tel. prywatny 608 782 145

Projekt: „Quality for Nurses. Program Rozwoju Uniwersytetu Medycznego w Łodzi w zakresie kształcenia studentów kierunku Pielęgniarstwo” współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Edukacja Rozwój (POWR.05.03.00-00-0030/15)Wiedza

Załącznik nr 1.

Regulamin zajęć praktycznych i praktyk zawodowych w Oddziale Pielęgniarstwa i Położnictwa Wydziału Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Medycznego w Łodzi

1. Założenia ogólne

Organizację zajęć praktycznych i praktyk zawodowych regulują przepisy następujących aktów prawnych:

- 1) Dyrektywa/36/2005 PE i Rady z dnia 7 września 2004 r.
- 2) Ustawa z dnia 27 lipca 2005 Prawo o szkolnictwie wyższym
- 3) Ustawa z dnia 23 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw
- 4) Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 maja 2012 r. w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko – dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa. (Dz. U. poz. 631)

Zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe odbywają się na terenie zakładów opieki zdrowotnej i innych podmiotów realizujących praktykę zawodową na podstawie porozumienia/umowy o prowadzeniu praktyk pomiędzy Rektorem UM a przedsiębiorstwem podmiotu leczniczego.

Dla osiągnięcia założonych celów i efektów kształcenia w zakresie zajęć praktycznych i praktyk zawodowych oraz zapewnienia optymalnej jakości kształcenia preferowane są zakłady opieki zdrowotnej i inne podmioty spełniające następujące kryteria:

- 1) położone są na terenie Łodzi oraz w obszarze aglomeracji miasta lub przypadku praktyk indywidualnych poza Łodzią i jej aglomeracją,
- 2) realizują świadczenia podstawowe i specjalistyczne,
- 3) posiadają wyposażenie i urządzenia i materiały medyczne niezbędne do kształtowania umiejętności praktycznych oraz ochrony przed zakażeniem, urazem i wypadkiem,
- 4) posiadają wykwalifikowaną kadrę pielęgniarską,
- 5) posiadają programy zapewnienia jakości usług,
- 6) stosują w opiece nad pacjentem standardy i procedury pielęgniarskie,
- 7) posiadają opracowaną dokumentację procesu pielęgnowania,
- 8) znają zakres kompetencji studentów odbywających praktykę i uwzględniają go we współpracy,
- 9) przejawiają pełną aprobatę i zaangażowanie personelu w kształcenie studentów,

Projekt: „Quality for Nurses. Program Rozwoju Uniwersytetu Medycznego w Łodzi w zakresie kształcenia studentów kierunku Pielęgniarstwo” współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Edukacja Rozwój (POWR.05.03.00-00-0030/15)Wiedza

10) umożliwiają osiągnięcie określonych efektów kształcenia.

Czas trwania oraz miejsce realizacji zajęć praktycznych i praktyki zawodowej określa harmonogram zajęć praktycznych i praktyki zawodowej przygotowany przez Kierownika ds. Praktyk Studenckich we współpracy z nauczycielem akademickim odpowiedzialnym za przedmiot oraz koordynatorem ze strony przedsiębiorstwa podmiotu leczniczego zgodnie ze standardami kształcenia na poszczególnych latach i kierunkach studiów.

Nadzór nad prawidłowym przebiegiem i organizacją zajęć praktycznych i praktyk zawodowych pełni Kierownik ds. Praktyk Studenckich.

Kierownik ds. Praktyk Studenckich odpowiedzialny jest za zapewnienie właściwego doboru zakładu opieki zdrowotnej w której odbywać się będą praktyki zawodowe i zajęcia praktyczne, dobór kadry, oraz wspólnie z kierownikiem jednostki, w której odbywają się praktyki rozstrzyganie spraw związanych z przebiegiem zajęć.

Kierownik ds. Praktyk Studenckich potwierdza w indeksie elektronicznym realizację praktyk zawodowych w oparciu o dokumenty: dziennik umiejętności zawodowych i sprawozdanie przedłożone przez osobę prowadzącą praktykę po zakończeniu praktyk.

Program zajęć praktycznych i praktyki zawodowej przygotowuje nauczyciel akademicki odpowiedzialny za realizację danego przedmiotu zgodnie ze standardami i spodziewanymi efektami kształcenia.

Brak zaliczenia zajęć realizowanych w pracowniach umiejętności w zakresie Podstaw pielęgniarstwa/Podstaw opieki położniczej uniemożliwia przystąpienie do zajęć praktycznych i praktyk zawodowych w zakresie Podstaw pielęgniarstwa/Podstaw opieki położniczej oraz kontynuowanie zajęć praktycznych i praktyk zawodowych w pozostałych zakresach.

Przebieg zajęć praktycznych wynika z organizacji ogólnej procesu dydaktycznego w Oddziale Pielęgniarstwa i Położnictwa. Zajęcia praktyczne są formą prowadzenia zajęć dydaktycznych w zakresie:

Na kierunku Pielęgniarstwo:

Podstawy pielęgniarstwa, Interna i pielęgniarstwo internistyczne, Promocja zdrowia, Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne, Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne, Rehabilitacja i pielęgniarstwo rehabilitacyjne, Podstawowa opieka zdrowotna, Geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne, Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo – ginekologiczne, Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne, Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne Anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia, opieka paliatywna.

Na kierunku Położnictwo:

Podstawy opieki położniczej, Położnictwo i opieka położnicza, Techniki położnicze i prowadzenie porodu, Neonatologia i opieka neonatologiczna, Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne, Podstawowa opieka zdrowotna, Promocja zdrowia, Chirurgia, Choroby wewnętrzne, Psychiatria, Ginekologia i opieka ginekologiczna, Rehabilitacja w położnictwie

Projekt: „Quality for Nurses. Program Rozwoju Uniwersytetu Medycznego w Łodzi w zakresie kształcenia studentów kierunku Pielęgniarstwo” współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Edukacja Rozwój (POWR.05.03.00-00-0030/15)Wiedza i ginekologii, Anestezjologia i stany zagrożenia życia, Opieka specjalistyczna w położnictwie, neonatologii i ginekologii.

Celem zajęć praktycznych realizowanych w toku studiów z poszczególnych dziedzin pielęgniarstwa i położnictwa jest prawidłowe przekazanie wiedzy i zdobycie przez studentów określonych umiejętności, niezbędnych do wykonywania zadań zawodowych w zakresie świadczenia opieki zdrowotnej i zarządzania nią, promocji i edukacji zdrowotnej, rozwoju praktyki pielęgniarstwa/położniczej, krytycznego i refleksyjnego myślenia, badań naukowych oraz kształtowanie postaw etycznych niezbędnych do świadczenia opieki pielęgniarstwa/położniczej.

Zajęcia praktyczne realizowane są pod bezpośrednim nadzorem nauczyciela akademickiego. Nauczyciele akademicy odpowiedzialni za przedmiot z zakresu jakiego odbywają się zajęcia praktyczne dokonują wpisu w indeksie elektronicznym oceny uzyskanej przez studenta na podstawie udokumentowanej realizacji zajęć.

Praktyki zawodowe stanowią obowiązkową część procesu dydaktycznego.

Celem praktyki zawodowej jest kształtowanie, doskonalenie i utrwalenie umiejętności zawodowych w zakresie opieki nad pacjentem/pacjentką, poznanie specyfiki pracy pielęgniarki/położnej w różnych przedsiębiorstwach podmiotu leczniczego, kształtowanie samodzielności decydowania i działania w zakresie funkcji pielęgniarek/położnych oraz zdobycie doświadczeń zawodowych.

Koordinatorem praktyk zawodowych na terenie przedsiębiorstwa pomiotu leczniczego jest pielęgniarka/położna naczelną lub przełożona pielęgniarek/położnych, która:

- 1) pozyskuje pielęgniarki/położne do prowadzenia praktyk zawodowych,
- 2) koordynuje pracę opiekunów praktyk, służy im doradztwem,
- 3) współpracuje z Kierownikiem ds. Praktyk Studenckich w zakresie organizacji zajęć, sporządzenia harmonogramu oraz prawidłowego przebiegu praktyki na terenie jednostki.

Praktyki zawodowe realizowane są pod bezpośrednim nadzorem opiekuna praktyki, którym jest pielęgniarka/położna będąca pracownikiem danego przedsiębiorstwa podmiotu leczniczego. Opiekun praktyk powinien posiadać prawo wykonywania zawodu pielęgniarki/położnej oraz minimum roczną praktykę zawodową zgodną z nauczaniem przedmiotem. Dodatkowo może posiadać kwalifikacje lub specjalizację w danej dziedzinie, ukończone kierunkowe studia wyższe lub inne formy doskonalenia. Opiekun praktyk powinien wykazywać chęć współpracy oraz zaangażowanie w kształcenie studentów. Opiekun praktyk odpowiada za praktyczne kształtowanie umiejętności zawodowych studentów zgodnie z otrzymanym wykazem umiejętności.

Praktykę zawodową w zakresie Dydaktyki medycznej student realizuje pod opieką nauczyciela akademickiego.

Projekt: „Quality for Nurses. Program Rozwoju Uniwersytetu Medycznego w Łodzi w zakresie kształcenia studentów kierunku Pielęgniarstwo” współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Edukacja Rozwój (POWR.05.03.00-00-0030/15)Wiedza

Obowiązki prowadzących zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe;

- 11) zorganizowanie szkolenia studentów z zakresu bhp zgodnie z aktualną instrukcją BHP/ zarządzeniem rektora oraz przeprowadzenie instruktażu stanowiskowego potwierdzonego podpisem studenta),
- 12) sprawdzenie przygotowania studentów do zajęć w tym umundurowanie,
- 13) w dniu rozpoczęcia zajęć zapoznanie studentów z programem, warunkami zaliczenia, kryteriami samooceny i oceny postępów w kształceniu praktycznym,
- 14) stosowanie w sposób wzorcowy przepisów bezpieczeństwa, higieny pracy, procedur pielęgniarskich,
- 15) organizowanie zajęć w sposób zapewniający bezpieczne i higieniczne warunki pracy studenta,
- 16) organizowanie pracy w sposób zapewniający pełne wykorzystanie przewidzianego czasu,
- 17) stosowanie obiektywnych kryteriów oceny studenta,
- 18) stosowanie zasady podmiotowości wobec studentów,
- 19) wdrożenie procedury poekspozycyjnej w sytuacji tego wymagającej, zgodnie z obowiązującymi w jednostce procedurami, zgłoszenie zdarzenia do działu BHP UM,
- 20) informowanie Kierownika ds. Praktyk Studenckich o m.in. wypadkach, przypadkach ekspozycji zawodowej, nieobecnościach studentów, zaistniałych sytuacjach problemowych; wspólnie z Kierownikiem ds. Praktyk Studenckich i studentem zaplanowanie odpracowania zajęć, rozwiązania sytuacji trudnych,
- 21) dokumentowanie zaliczenia praktyk zawodowych i zajęć praktycznych w dzienniku umiejętności oraz przedłożenie sprawozdania i oświadczenia o realizacji zajęć (w przypadku praktyk) do Kierownika ds. Praktyk Studenckich.

5. Student ma prawo do:

- 1) właściwie zorganizowanego procesu kształcenia,
- 2) tygodniowego rozkładu zajęć zgodnego z wymogami programowymi,
- 3) poszanowania przez współpracowników,
- 4) rozwijania zainteresowań i zdolności,
- 5) indywidualnej pomocy w przypadku trudności,
- 6) przestrzegania czasu pracy,
- 7) zagwarantowania bezpieczeństwa w czasie trwania zajęć,
- 8) sprawiedliwej i jawnej oceny.

Obowiązki studentów odbywających zajęcia praktyczne i praktykę zawodową:

- 1) w dniu rozpoczęcia praktyk zapoznanie się z przepisami BHP i innymi obowiązującymi w placówce i przestrzeganie ich,

Projekt: „Quality for Nurses. Program Rozwoju Uniwersytetu Medycznego w Łodzi w zakresie kształcenia studentów kierunku Pielęgniarstwo” współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Edukacja Rozwój (POWR.05.03.00-00-0030/15)Wiedza

- 2) zapoznanie się z przyjętymi kryteriami samooceny i oceny postępów w kształceniu praktycznym, o których student powinien być poinformowany w dniu rozpoczęcia praktyk, zajęć praktycznych,
- 3) dostarczenie przed rozpoczęciem zajęć dokumentów (zaświadczeń, orzeczenia lekarskiego) zgodnych z art. 211 pkt 5 K.p oraz ustawą z dnia 5 grudnia 2008 r. Dz. U. Nr 234 poz. 1570 o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi,
- 4) systematyczne i aktywne uczestnictwo w zajęciach praktycznych i praktyce zawodowej,
- 5) wykonywanie zadań wynikających z programu zajęć praktycznych lub praktyki zawodowej,
- 6) przestrzeganie „Kodeksu etyki zawodowej pielęgniarki i położnej RP” oraz zasad kultury współżycia w zespole,
- 7) przestrzeganie praw pacjenta,
- 8) ponoszenie odpowiedzialności za własny rozwój, zdrowie i życie,
- 9) dbanie o wspólne dobro i ład w jednostce, w której odbywa się kształcenie,
- 10) noszenie estetycznego, zgodnego z przepisami BHP i przepisami epidemiologicznymi umundurowania oraz identyfikatora,
- 11) pozostawienie odzieży i przedmiotów osobistych w szatni,
- 12) przestrzeganie zakazu palenia tytoniu na terenie szpitala,
- 13) powiadomienie prowadzącego zajęcia o występujących trudnościach w pracy, nieobecności, ekspozycji zawodowej etc,
- 14) powiadomienie Kierownika ds. Praktyk Studenckich o schorzeniach, które mogą mieć wpływ na przebieg praktyk, bezpieczeństwo studenta i chorych (dotyczy też ciąży)
- 15) studentowi nie wolno samowolnie opuszczać placówki szkolenia, odwiedzać pacjentów na innych oddziałach, przyjmować odwiedzin osób niezwiązanych z praktyką
- 16) W każdym przypadku nieobecności lub zachorowania student ma obowiązek poinformowania o swojej absencji nauczyciela prowadzącego zajęcia praktyczne, opiekuna praktyk zawodowych lub Kierownika ds. Praktyk Studenckich na danym kierunku.
- 17) Studenci kierunku Położnictwa realizujący zajęcia w Sali Porodowej w ramach przedmiotu Techniki położnicze i prowadzenie porodu, pracują w systemie 12-godzinnym i w godzinach nocnych.
- 18) Rekomendowany jest następujący wizerunek studenta realizującego zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe:
  - ubranie robocze dla pracowników medycznych: część górna z rękawem do łokcia (na kierunku pielęgniarstwo bluza wkładana przez głowę), długie spodnie lub spódnica (nie krótsza niż 2 cm poniżej zgięcia kolanowego, rajstopy koloru cielistego),
  - identyfikator według wzoru zatwierdzonego przez Dział Promocji UM,
  - białe obuwie z zakrytymi palcami, na stabilnej podeszwie, płaskim lub 2 cm obcasie.

Projekt: „Quality for Nurses. Program Rozwoju Uniwersytetu Medycznego w Łodzi w zakresie kształcenia studentów kierunku Pielęgniarstwo” współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Edukacja Rozwój (POWR.05.03.00-00-0030/15)Wiedza

18) Student nie może nosić:

- długich, pomalowanych paznokci/tipsów,
- rozpuszczonych włosów (w przypadku włosów długich),
- biżuterii.

Zaliczenie zajęć praktycznych i praktyki zawodowej.

Warunkiem zaliczenia zajęć praktycznych i praktyki zawodowej jest uzyskanie przez studenta pozytywnej oceny końcowej na którą składa się:

- 1) zaliczenie umiejętności zawodowych zgodnie z wykazem zawartym w „Dzienniku umiejętności”,
- 2) przejawianie właściwej postawy zawodowej,
- 3) wykazanie się znajomością treści teoretycznych związanych z realizacją zajęć praktycznych i praktyk zawodowych,
- 4) oddanie obowiązującej dokumentacji,
2. 100% frekwencja studenta na zajęciach praktycznych i praktyce zawodowej (w wypadku choroby – konieczne jest przedstawienie zaświadczenia lekarskiego, na podstawie którego studentowi umożliwiony zostanie inny termin odbycia praktyki lub inny sposób jej zaliczenia). Wyjątek stanowią sytuacje wskazane odrębnymi przepisami (regulamin studiów, kodeks pracy etc.).
3. Zaliczenie praktyk zawodowych i zajęć praktycznych jest warunkiem zaliczenia semestru w ramach którego odbywały się praktyki.
4. Przesunięcie terminu realizacji praktyki zawodowej lub zajęć praktycznych na okres po zakończeniu semestru uniemożliwia zaliczenie tego semestru we właściwym terminie. Student może otrzymać jedynie wpis warunkowy na następny semestr z określonym terminem uzupełnienia zaliczenia.

Projekt: „Quality for Nurses. Program Rozwoju Uniwersytetu Medycznego w Łodzi w zakresie kształcenia studentów kierunku Pielęgniarstwo” współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Edukacja Rozwój (POWR.05.03.00-00-0030/15)Wiedza

Załącznik nr 2.

**Zaświadczenie o ukończeniu Instruktażu Stanowiskowego w Zakresie
Bezpieczeństwa i Higieny Pracy oraz ekspozycji na czynniki biologiczne w miejscu pracy**

Rok akademicki .....

studia pierwszego stopnia I/ II / III rok studiów;

grupa: .....

Celem szkolenia jest uzyskanie przez studenta studiów pierwszego stopnia kierunku Pielęgniarstwo wiadomości praktycznych i umiejętności w zakresie bezpieczeństwa wykonywanej pracy.

Student kierunku Pielęgniarstwo został poinformowany o ryzyku zawodowym, które wiąże się z wykonywaną pracą oraz o zasadach ochrony przed zagrożeniem oraz postępowaniem w przypadku narażenia na czynniki biologiczne i inne, które związane są z wykonywaną pracą.

Opiekun Praktyk.....

Praktyka z zakresu (przedmiot).....

L.p	Imię i nazwisko	Data urodzenia	Miejsce urodzenia	Data szkolenia	Podpis studenta	Numer grupy
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						
6.						
7.						
8.						
9.						
10.						

Data i czytelny podpis (pieczętka) opiekuna praktyk

.....

Projekt: „Quality for Nurses. Program Rozwoju Uniwersytetu Medycznego w Łodzi w zakresie kształcenia studentów kierunku Pielęgniarstwo” współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (POWR.05.03.00-00-0030/15)

Załącznik nr 3.

KRYTERIA DO OCENY UMIEJĘTNOŚCI PRAKTYCZNYCH STUDENTA

Kryteria/wymagania na ocenę	Niedostateczny	Dostateczny	Dość dobry	Dobry	Ponad dobry	Bardzo dobry
1. Organizacja stanowiska pracy	Nie potrafi zorganizować stanowiska pracy	Liczne błędy, wymaga ukierunkowania	Samodzielnie w stopniu podstawowym Drobne błędy	Samodzielnie planuje czas i miejsce działań, przygotowuje sprzęt, materiały, porządkuje, możliwe drobne niezręczności, ale nie błędy	Samodzielne, pełnie, wnikliwie, brak błędów i niezręczności	Spełnia kryteria oceny ponad dobrej, potrafi dostosować materiały i sprzęt do sytuacji nietypowych
2. Technika wykonania czynności	Wykonanie niezgodne z wzorem nie przestrzega zasad, błędy, brak logicznej kolejności ruchów, brak właściwego tempa i czasu wykonania; zagrożenie bezpieczeństwa pacjenta	Wykonanie po ukierunkowaniu liczne błędy; bezpieczeństwo pacjenta nie jest zagrożone	Wykonanie samodzielne, zgodne z wzorem, zasadami; zachowana logiczna kolejność ruchów, tempo i czas wykonania; nieliczne błędy	Spełnia kryteria oceny dość dobrej; dopuszczalne drobne niezręczności ale <u>nie błędy</u>	Wykonanie w pełni samodzielne, wnikliwe, bez błędów i niezręczności; potrafi zastosować czynności w sytuacjach typowych	Spełnia kryteria oceny ponad dobrej; jakość wykonania biegła, wykraczająca poza nauczane wzory; potrafi zastosować czynności w sytuacjach nietypowych
3. Współpraca z pacjentem	Nie potrafi komunikować się z pacjentem, nie dba o jego bezpieczeństwo	Kieruje się ogólnymi zasadami postępowania, nie wykazuje inicjatywy	Podjeżdżuje współpracę z pacjentem po ukierunkowaniu	Informuje pacjenta w stopniu podstawowym, dba o jego bezpieczeństwo, przestrzega zasad komunikacji	Spełnia kryteria oceny dobrej; potrafi informować, wyjaśniać, uczyć pacjenta również w sytuacjach nietypowych	Spełnia kryteria oceny bardzo dobrej; dba o dobre samopoczucie pacjenta; komunikacja dostosowana do wieku i stanu zdrowia pacjenta
4. Współpraca w zespole	Nie potrafi współpracować w zespole	Nie potrafi dokonać podziału zadań; współpracuje po ukierunkowaniu	Potrafi dokonać podziału zadań, zachowana koordynacja działań oraz porozumiewanie się	Spełnia kryteria oceny dość dobrej; sprawnie współpracuje w sytuacjach typowych	Spełnia kryteria oceny dobrej; potrafi koordynować pracę zespołu w sytuacjach nowych, typowych	Spełnia kryteria oceny bardzo dobrej; jest źródłem inspiracji dla innych potrafi koordynować pracę zespołu w sytuacjach nowych, nietypowych
5. Wykazywana postawa	Postawa całkowicie bierna	Postawa zwykle bierna	Wykazuje empatię, podmiotowość, odpowiedzialność w odniesieniu do pacjenta	Spełnia kryteria oceny dość dobrej; wykazuje odpowiedzialność za skutki swoich działań	Spełnia kryteria oceny dobrej; wykazuje skłonność do wdrażania i propagowania zdrowotnych zasad życia	Spełnia kryteria oceny ponad dobrej; wykazuje dociekliwość w ocenie sytuacji pacjenta; jest inspirującym dla innych

Projekt: „Quality for Nurses. Program Rozwoju Uniwersytetu Medycznego w Łodzi w zakresie kształcenia studentów kierunku Pielęgniarstwo” współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Edukacja Rozwój (POWR.05.03.00-00-0030/15)
Wiedza

Pieczęć podmiotu leczniczego

Załącznik nr 4.

KARTA ODPRACOWANIA NIEOBECNOŚCI NA PRAKTYCE ZAWODOWEJ

Nazwisko.....

Imię.....

Rok studiów.....

Grupa.....

Przyczyna nieobecności:

.....
.....
.....

Nieobecność nastąpiła w dniach.....

Podpis studenta.....

Wyrażenie zgody na odpracowanie zaległych praktyk bez obecności nauczyciela.

- a) Zgodę wyraża pielęgniarka oddziałowa lub przełożona, która zezwala na pracę studenta/studentki w dniach wolnych od zajęć dydaktycznych, wyznaczając jednocześnie pielęgniarkę, pod opieką której będzie pracować student/studentka

Imię i nazwisko pielęgniarki

.....
.....

(Czytelny podpis i pieczętka pielęgniarki oddziałowej/przełożonej)

.....
.....

- b) Zgodę wyraża pielęgniarka, którą oddziałowa wskazała w punkcie (a):

Data odpracowania - godziny pracy :

.....
.....

Opieka nad studentem/studentką w wyżej wymienionym terminie odbywać się będzie nieodpłatnie. Pielęgniarka, która wyrazi zgodę na opiekę ponosi całkowitą odpowiedzialność za wszystkie czynności wykonywane przez studenta/studentkę.

.....
.....

(Czytelny podpis pielęgniarki – pieczętka)

- c) Opinia Kierownika Praktyk.

Akceptuję/nie akceptuję

.....
.....

Data i podpis Kierownika Praktyk

Projekt: „Quality for Nurses. Program Rozwoju Uniwersytetu Medycznego w Łodzi w zakresie kształcenia studentów kierunku Pielęgniarstwo” współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (POWR.05.03.00-00-0030/15)

Obecność studentów na praktyce zawodowej

L.p	Nazwisko i imię	grupa	Data/ obecność (ob, nb)																	

*w sprawozdaniu należy uwzględnić wszystkich studentów (również nieobecnych); można wpisać dwie grupy w przypadku POZ, intensywnej terapii, pielęgniarstwa pediatrycznego. Wydrukować dwustronnie

Prowadzący
(czytelny podpis/pieczątka)

Łódź 2016

Projekt: „Quality for Nurses. Program Rozwoju Uniwersytetu Medycznego w Łodzi w zakresie kształcenia studentów kierunku Pielęgniarstwo” współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (POWR.05.03.00-00-0030/15)

Załącznik Nr 6

.....
Nazwisko i imię zgłaszającego

.....
Miejsce pracy

.....
Stanowisko pracy

Zawiadomienie o wypadku studenta / doktoranta*

1. Imię i nazwisko osoby poszkodowanej:.....

2. Miejsce pracy.....

.....
(Jednostka organizacyjna UM w Łodzi)

3. Adres zamieszkania, telefon:

.....

.....

4. Data i godzina wypadku:.....

5. Miejsce wypadku.....

6. Skutki wypadku:.....

.....

.....

7. Świadcowie wypadku (imię, nazwisko, miejsce zamieszkania, telefon):

1).....

.....

.....

2).....

.....

.....

8. Zwięzły opis wypadku:.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....
Podpis osoby zgłaszający wypadek

*Niepotrzebne skreślić